

SZYMANOWSKI

LUTOSŁAWSKI

XVI

**Wieczory z muzyką
Karola Szymanowskiego
i Witolda Lutosławskiego**

26-28 lutego 2013

PROGRAM

16. edycję Wieczorów poświęcamy twórczości Witolda Lutosławskiego w 100. rocznicę urodzin kompozytora, uroczyste obchodzoną pod patronatem UNESCO.

Lutosławski studiował w Konserwatorium Warszawskim w latach 1932-37. Było to tuż po dymisji Szymanowskiego ze stanowiska rektora (kwiecień 1932), która nastąpiła w wyniku nagonki zachowawczych pedagogów konserwatorium sprzeciwiających się jakimkolwiek reformom. Jednak działalność Szymanowskiego pozostawiła trwały ślad w dziejach szkoły - wystarczył krótki okres dwóch lat, by stał się on duchowym przywódcą młodych kompozytorów, którzy popierali jego reformy i orientację estetyczną. Szymanowski pisał: „...nie wątpię, iż idea moja - idea muzyki polskiej idącej w przyszłość, zwycięży i że za mną pójdą (...) młodzi patrzący jak i ja w przyszłość...”

Witold Lutosławski należał do nich. Pierwsze sukcesy kompozytorskie Lutosławskiego wypadły na lata studiów. Miał dwadzieścia lat, gdy orkiestra warszawskiej filharmonii wykonała jego utwór *Harun al Raszyd*. Rok później słów uznania doczekał się za *Sonatę fortepianową*, którą parokrotnie wykonywał publicznie - kiedyś nawet w obecności Karola Szymanowskiego. W 1937 roku Lutosławski zakończył pięcioletnią naukę kompozycji pod kierunkiem Witolda Maliszewskiego. Otrzymał dyplom, przedstawiając utwory, do których nie przywiązywał większej wagi. Z przekonaniem pracował wówczas nad wariacjami na orkiestrę, lecz były one zbyt „nowoczesne”, aby mogły liczyć na akceptację pedagogów konserwatorium, których opór przed „nowym” był również przyczyną kłęski Szymanowskiego. Niemniej ten

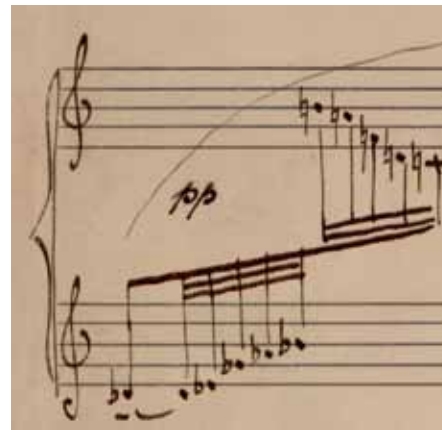
właśnie utwór - *Wariacje symfoniczne*, wykonane po raz pierwszy latem 1939 roku, Lutosławski uznał za prawdziwy początek swojej kompozytorskiej drogi.

Lutosławski nigdy nie eksponował związków swojej muzyki z utworami Szymanowskiego - podkreślał jedynie wpływ jego *III Symfonii* na własną decyzję o zostaniu kompozytorem. Tym bardziej znaczący wydaje się dosłowny cytat: „flażoletowa ligawka Pana” z *Mitów na skrzypce i fortepian op.30* (1915) Szymanowskiego, powracająca w *Particie na skrzypce i fortepian* (1984) i *Łańcuchu II Dialogu na skrzypce i orkiestrę* (1985) - późniejszych arcydziełach Lutosławskiego.

Tak jak twórczość Szymanowskiego wywarła ogromny wpływ na twórczość młodych kompozytorów pierwszej połowy XX wieku (szczególnie w aspekcie wykorzystania folkloru góralskiego), tak dzieła Lutosławskiego wywarły ogromny wpływ na rozwój muzyki drugiej połowy ubiegłego wieku. Odkrywając nowe obszary muzyki, kompozytor nigdy nie zerwał więzów z tradycją. Siła indywidualności twórczej, konsekwencja w podążaniu własną drogą, mistrzostwo warsztatowe, oryginalność języka muzycznego zapewniły mu rangę jednego z najwybitniejszych kompozytorów XX wieku.

Warto dodać, że Witold Lutosławski znalazł się także w gronie członków założycieli Towarzystwa Muzycznego im. Karola Szymanowskiego, a w 1986 roku przyjął godność członka honorowego.

za Zarząd
Joanna Domańska

WYSTAWA

Karol Szymanowski: źródła i inspiracje

Wystawa planszowa prezentuje autografy Karola Szymanowskiego opatrzone komentarzem - najczęściej samego Kompozytora - które w oryginalach przechowywane są w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie w Archiwum Kompozytorów Polskich. Od jubileuszowego roku 2007, kiedy to obchodziliśmy ustanowiony przez Sejm RP Rok Karola Szymanowskiego towarzyszyła nam myśl - nam, czyli autorom wystawy, a jednocześnie opiekunom i kustoszom archiwum Kompozytora - aby zaprezentować szerszej publiczności urok i tajemnicę jego autografów.

Dzięki obszernej spuściznie Szymanowskiego mamy możliwość obcować nie tylko z efektem końcowym, jakim są jego dzieła muzyczne, także literackie, w postaci znanej nam z wydań i wykonań; mamy też kapitalną okazję wglądu w kształtowanie się myśli twórczej, w jego poszczególne etapy, próby, dylematy, niepewności - na co pozwalają nam liczne szkice, zmieniające się wersje utworów, notatki, wreszcie epistolarne komentarze samego Szymanowskiego, odstawiając z jednej strony sam proces komponowania, z drugiej - nierzadko inspiracje, z których utwory te braty swój początek.

Wydawało się nam ponadto, że dla wielu miłośników Karola Szymanowskiego ogląd jego autografów, przyjrzenie się charakterowi pisma - jakże różnego w szkicach i w czystopisie, zmieniającego się na przestrzeni lat, będzie prawdziwą przyjemnością, zastrzeżoną do tej pory jedynie dla wybranych.

Ze względu na przestrzenne uwarunkowania w obecnej edycji przedstawiamy niewiele ponad połowę przygotowanego materiału, ograniczając się wyłącznie do autografów muzycznych. Teksty literackie, publicystyczne, poezja, pamiętnik i korespondencja - to pozostała część wystawy. Została ona przygotowana w 2012 roku z okazji 130 rocznicy urodzin i 75 rocznicy śmierci Karola Szymanowskiego i do chwili obecnej prezentowana była na Uniwersytecie Warszawskim oraz Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina.

Magdalena Borowiec

Autorzy wystawy:

Magdalena Borowiec, Elżbieta Jasińska-Jędrasz, Piotr Maculewicz
(Gabinet Zbiorów Muzycznych, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie),
współpraca: Kondrad Jędrasz
projekt graf. plansz: Monika Czajkowska

Wieczór I 26.02.2013

Wieczór I 26.02.2013

Witold Lutosławski

Wariacja Sacherowska na wiolonczelę solo (1976)
Grave. Metamorfozy na wiolonczelę i fortepian (1981)
Epitafium na obój i fortepian (1979)
Trio na obój, klarnet i fagot (1944-45)
Allegro moderato
Poco adagio
Rondo. Allegro giocoso

Karol Szymanowski

Stópieńce op.46 bis do słów Juliana Tuwima
Stowisień
Zielone słowa
Święty Franciszek
Kalinowe dwory
Wanda

Pieśni kurpiowskie op.58 (wybór)

Wysta burzycka
Uwóz mamó
U jeziorecka
Bzicem kunia
Ściani dumbek
Zarzyje kuniu
Ciamna nocka, ciamna
Wysty rybki, wysty
Wsycy przyjechali

Aria Roksany z opery „Król Roger”

Wykonawcy:

Adam Krzeszowiec - wiolonczela
Anna Gburek - fortepian
Dagmara Świtacz - sopran
Piotr Sałajczyk - fortepian
Krakowskie Trio Stroikowe:
Marek Mleczko - obój
Roman Widaszek - klarnet
Paweł Solecki - fagot

Wieczór II 27.02.2013

Wieczór II 27.02.2013

Witold Lutosławski

Subito na skrzypce i fortepian (1992)
Partita na skrzypce i fortepian (1984)
I. Allegro giusto
II. Ad libitum
III. Largo
IV. Ad libitum
V. Presto

Karol Szymanowski

Trzy kaprysy Paganiniego op.40
Kaprys nr 20 D-dur
Kaprys nr 21 A-dur
Kaprys nr 24 a-moll
Romans D-dur op.23
Nokturn i Tarantella op.28

Wykonawcy:

Łukasz Błaszczuk - skrzypce
Marcin Sikorski - fortepian

Już wkrótce!

Towarzystwo Muzyczne
im. Karola Szymanowskiego
przedstawia pierwszy
kompletny katalog nagrań
kompozytora, zawierający
na blisko 600 stronach,
ponad 2000 opisów
bibliograficznych.

Dyskografia KAROLA SZYMANOWSKIEGO

Wieczór III 28.02.2013

Wieczór III 28.02.2013

Karol Szymanowski

Metopy op.29

Wyspa Syren

Calipso

Nauzykaa

8 Mazurków op.50

nr 1 *Sostenuto. Molto rubato*

nr 2 *Allegramente. Poco vivace*

nr 3 *Moderato*

nr 4 *Allegramente, risoluto*

nr 5 *Moderato*

nr 6 *Vivace*

nr 13 *Moderato*

nr 14 *Animato*

Witold Lutosławski

Wariacje na temat Paganiniego na 2 fortepiany (1941)

Kwartet smyczkowy (1964)

Wykonawcy:

Piotr Sałajczyk - fortepian

Monika Sikorska-Wojtacha - fortepian

Joanna Domańska - fortepian

Kwartet Akademos:

Anna Szabelka - I skrzypce

Joanna Cogiel - II skrzypce,

Aleksandra Batog - altówka,

Danuta Sobik-Ptok - wiolonczela

Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego z siedzibą w Willi Atma w Zakopanem działa od 1977 roku, stawiając sobie za cel popularyzację osoby i twórczości Karola Szymanowskiego, najwybitniejszego po Fryderyku Chopinie kompozytora polskiego.

Wśród członków założycieli Towarzystwa znalazły się wielkie postaci polskiego życia muzycznego: Witold Lutosławski, Krzysztof Zanussi, Jerzy Waldorff i Henryk Mikołaj Górecki.

Godność członków honorowych przyjęli m.in.: Artur Rubinstein, Światosław Richter, Henryk Szeryng, Witold Lutosławski, Witold Rowicki, Teresa Chylińska, Andrzej Bachleda, Henryk Mikołaj Górecki, Wojciech Kilar, Sir Simon Rattle, Maciej Pinkwart. Swą misję Towarzystwo realizuje organizując koncerty, konkursy wykonawcze i konkursy wiedzy o Karolu Szymanowskim, wykłady za granicą (m.in. w Berlinie, Pradze, Bayreuth, Wiedniu, Korei, Japonii) oraz prowadząc działalność wydawniczą.

Najważniejszymi projektami realizowanymi przez Towarzystwo jest organizacja dwóch festiwalu poświęconych twórczości Karola Szymanowskiego:

- Wieczory z muzyką Karola Szymanowskiego w Akademii Muzycznej w Katowicach (od 1997 r.)

- Międzynarodowe Dni Muzyki Karola Szymanowskiego w Zakopanem (od 1977 r.) oraz Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego im. Karola Szymanowskiego. Towarzystwo utrzymuje się ze składek członkowskich i darowizn, w tym jednoprocentowego odpisu dla instytucji pożytku publicznego. Członkowie Zarządu pełnią swe funkcje społecznie.

Zarząd Towarzystwa:

Prezes Honorowy: dr Karol Rafał Bula
(muzykolog, publicysta, Katowice)

Prezes: prof. Joanna Domańska
(pianistka, pedagog, Katowice)

Wiceprezesa: prof. Eugeniusz Knapik
(kompozytor, Katowice)
mgr Elżbieta Jasińska-Jędrasz
(muzykolog, bibliotekarz, Warszawa)

Skarbnik: prof. Sławomir Czarnecki
(kompozytor, Warszawa)

Sekretarz: mgr Magdalena Borowiec
(muzykolog, bibliotekarz, Warszawa)

Członkowie: dr Arkadiusz Kubica
(skrzypek Kwartetu Śląskiego, Katowice)
mgr Józef Kolinek
(skrzypek Kwartetu Prima Vista, Warszawa)

Podaruj muzyce 1%

Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego
KRS 0000085929

XVI

Wieczory z muzyką Karola Szymanowskiego i Witolda Lutosławskiego

Koncepcja artystyczna: Joanna Domańska

Koordinacja: Aleksandra Żemła

LUTOSŁAWSKI

2013 | Setna rocznica urodzin Witolda Lutosławskiego

organizator

współorganizator

KATOWICE

Miasto Ogrodów

patronat medialny

współpraca redakcyjna

Koncertom
towarzyszy wystawa

**Karol Szymanowski:
źródła i inspiracje**

TVP KATOWICE